

Cải tiến mặt chính trị song song đổi mới kinh tế

Tác Giả: M&c Lâm

Thứ Ba, 24 Tháng 5 Năm 2011 05:22

Lên đầu tiên mặt cuộc cải tạo đàm do tập chí Công sản tập chế với sự góp mặt của nhiều nhà khoa học đến từ các viện nghiên cứu chuyên môn và học viện.

Pano tuyên truyền Đổi mới ĐCSVN lớn 11 tại Hà Nội hôm 17 Tháng 1, 2011. AFP photo

Cuộc cải tạo xoay quanh vấn đề sau hơn 20 năm đổi mới, thế chế kinh tế phát triển chế tạo thích với thế chế chính trị. Trong cuộc cải tạo này, nhiều ý kiến thảo luận đã nêu lên vấn đề tập thể hóa chế chính trị so với kinh tế đang làm cho chính quyền kinh tế bế ngáng chân và nhất là không đóng góp vào bộ cho là nhà cầm cũng được đem ra mổ xẻ.

M&c Lâm phỏng vấn luật gia Lê Hữu Đức, nguyên phó chủ tịch Ủy Ban Mặt Trận Tá Quốc thành phố Hồ Chí Minh để biết thêm ý kiến mặt đảng viên cao cấp trước vấn đề này.

Phải đổi mới chính trị

M&c Lâm: Thưa ông qua buổi cải tạo đàm do tập chí Công sản tập chế mà ông đã biết, ý kiến của ông về sự đổi mới chính trị mà cuộc cải tạo nêu ra có thể thực hiện trong hoàn cảnh hiện nay hay không?

Ông Lê Hữu Đức: Theo tôi chính cái đổi mới chính trị mới là quan trọng bởi vì nó sẽ là động lực thúc đẩy cho kinh tế phát triển và nhất là vấn đề dân chủ. Nó sẽ thực hiện cái quyền dân chủ của người dân. Bởi vì nếu chúng ta đổi mới kinh tế nhưng thành quả kinh tế lọt vào tay các tập đoàn, cá nhân và nó nuôi dưỡng tham nhũng tiêu cực. Ví dụ như các nguồn vốn ODA hay các viện trợ quốc tế khác nếu sử dụng không đúng, gây thất thoát nhiều thì nay mai con cháu của chúng ta sẽ nợ nần rßt dß. Do đó phải đổi mới về mặt chính trị và có mặt chế giám sát thật sự, tức là mặt chế dân chủ thật sự để người dân có thể giám sát được hoạt động kinh tế.

Bây giờ rõ ràng là người dân không thể nào giám sát hoạt động kinh tế mà kinh nghiệm Vinashin và các tập đoàn khác mà nay đang đổ bộ là mặt kinh nghiệm rất rõ. Nhưng đến với

kinh tế nhà nước, vốn nhà nước thốt ra đó là tiền của nhân dân, chứ nhà nước làm gì mà có tiền? Qua thu, qua nhúng nhím và đóng góp khác thì dân đã đóng góp và tiền của đó bây giờ nó mất rồi là lẽ.

Về đầu tư công nếu chúng ta không có một thay đổi thể chế chính trị, có nghĩa là đổi mới về mặt chính trị, trong đó có việc xây dựng một nhà nước pháp quyền thật sự đi đôi với một xã hội công dân thì lúc đó tình trạng thối thoát tham nhũng sẽ ngày một trầm trọng hơn.

M&#c Lâm: Tôi sao phải đổi mới chính trị khi mà cuộc đổi mới kinh tế đã chứng minh rằng Việt Nam đang đi đúng hướng thể nghiệm năm qua. Liệu khi đổi mới chính trị có thể làm thay đổi những gì mà kinh tế đang đem lại hay không?

Phải đổi mới về mặt chính trị và có một cơ chế giám sát thật sự, tức là một chế độ dân chủ thật sự để người dân có thể giám sát được hoạt động kinh tế. Ông Lê Hiếu Đương

Ông Lê Hiếu Đương: Trên thực tế trong thời gian qua rõ ràng đổi mới kinh tế thì có, mà sự đổi mới kinh tế này tôi cho không phải là do thể giác mà do tình thế nó buộc phải đổi mới chứ nếu không thì nền kinh tế sẽ sụp đổ. Nếu thể giác thay đổi thì đôi lúc nó lại khác nữa, trong khi đó đổi mới chính trị thì gần như là không thay đổi gì, thậm chí tôi thấy nó có nhiều cái thối lùi. Lĩnh vực dân chủ thối lùi. Tôi nói ví dụ về báo chí chứng minh, báo chí trước đây còn nêu vấn đề tham nhũng thì bây giờ còn bây giờ thì không dám nói gì cả. Cái quy định về thông tin và công luận giờ vai trò rất quan trọng trong xã hội vì vậy sẽ thối lùi về dân chủ sẽ làm cho tình hình ngày càng nghiêm trọng thêm.

M&#c Lâm: Ông từng là vị trí lãnh đạo của Ủy Ban Mặt Trận Tổ Quốc Thành phố HCM rất lâu, ông nhìn xét vai trò của thể chế này ra sao trong nhiệm vụ làm giàu cho người dân và chính quyền?

Ông Lê Hiếu Đương: Vai trò Quốc hội, vai trò Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể một cách thể thống nhất mà nói bây giờ cũng chỉ là hình thức mà thôi. Tức là công cụ để công khai một vấn đề gì đã được quy định. Quy định của lãnh đạo để công khai. Tôi nói ví dụ như vấn đề Vinashin chứng minh, ông Phó thủ tướng Nguyễn Sinh Hùng để quốc hội lại tuyên bố rằng Bộ chính trị cho rằng không có cá nhân nào trong hội đồng chính phủ sai phạm. Tôi cho cái đó là không đúng. Không đúng chỉ là có thể ý kiến đó là ý kiến của Bộ chính trị nhưng phải thông qua một thể thống nhất nào đó chứ nói như ông Phó thủ tướng thì các cơ quan đi tra làm sao làm việc?

Dù luán ngái ta phê phán vì cá này rát dá. Theo tôi muán thay đái hay đái mái vá chính trá thì tôi nghĩ quan đái mác a nguyên Phó chá tách Quác hái Nguyán Văn An tôi cho là đáng đán. Phái trá lái Hián pháp năm 1946. Phái trá lái tồn tráng quyán công dân mà hián pháp công nhán, nhát là quyán tá do ngôn luán, tá do báo chí, thì mái có thá gái là đái mái chính trá mát cách thát sá.

Trách nhiệm của giới trí thức

Mác Lâm: Ông có nghĩ rằng lãnh đáo trong Bá chính trá cũng muán thay đái đián máo chính trá cáa đáng, nhưng vì mát nguyên nhân tá nhá nào đó khián há không thá vát qua đá cá hay không?

Hai phá ná đi qua mát tám áp phích tuyên truyền đáu tranh cháng lái "tá nán xã hái" hôm 11/4/2011. AFP photo

Ông Lê Hiáu Đáng: Theo tôi vì cá thay đái trong chính trá là rát khó vì thác chát mát sá vá trong lãnh đáo không muán. Há sá. Sá đái mái chính trá thì nó cái gì đó phác táp thành ra chúng ta không thá chá đái cái sá thay đái này mà tôi nghĩ báng cái đáu tranh, báng xây dáng xã hái

công dân đời tôi ra áp lực xã hội. Với một kinh tế cũng vậy, không phải là giác thay đời mà do sự sụp đổ của Liên xô, rồi tình hình kinh tế quá khó khăn nên khi miền Nam giải phóng thì buộc các vị lãnh đạo phải đời mới.

Tôi nhớ là trong cuộc hội thảo giáo sư Đào Công Út ông ấy nói là không phải Đổi mới đời mới mà là nhân dân đời mới. Bởi vì đã có nhiều người nói rằng ta đời mới một cách âm thầm và bí mật và thậm chí là bị kiểm soát như là ông bí thư Kim Ngọc.

Tôi đã phát biểu nhiều lần rằng các vị lãnh đạo muốn hay không muốn thì các vị cứ làm, nhưng trách nhiệm của người công dân Việt Nam nhất là giới trí thức phải theo một xã hội dân sự, đó chính là hiện thực các quy định công dân.

Mà muốn như vậy thì vấn đề hiện nay như tôi vừa đọc bài viết của bà TS Nguyễn Thị Tố Huy trên trang Bauxit.vn thì phải đánh tan nó đi. Phải thay trách nhiệm của công dân nhất là của trí thức trong tình hình hiện nay. Không nên sợ quá mà một đi trách nhiệm của mình. Cái mà Phan Chu Trinh gọi là phải chấn dân khí. Chúng ta không thể sợ hãi sinh trong chiến tranh của chúng ta để sống đời bình thường.

M&#c Lâm: Ông có nghĩ rằng tôi viết để nghe và thực sự bắt tay vào làm là một quá trình gian nan có khi phải một hai tháng hoặc nửa năm đi vào thực tiễn hay không?

Ông Lê Hữu Đức: Khi đặt vấn đề đời mới kinh tế phải đi đôi với đời mới chính trị thì rất là đúng nhưng mà có đời mới thật sự hay không với một chính trị thì đó còn là một vấn đề nữa. Đây là vai trò của xã hội công dân của những người trí thức. Của những người vẫn còn có cái đầu tư, có tâm nguyện muốn xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thịnh vượng, dân chủ như dĩ vãng của chúng ta. Chính Hồ Chí Minh đã đề ra. Bởi vì chính Hồ Chí Minh đâu nói gì đến Chủ nghĩa xã hội?

M&#c Lâm: Thiệu tịch ông Lê Văn Cường, nguyên Viện trưởng Viện chiến lược và khoa học Bộ Công an đã nêu lên ý kiến rằng sự trì trệ, yếu kém và tha hóa của một bộ phận cán bộ trong hệ thống chính trị đã cản trở phát triển kinh tế, xã hội. Ông có đồng tình với ý kiến này không?

Vai trò của người dân nhất là trí thức phải có tiếng nói đấu tranh quy định lại vai trò hiện tại của họ

ch&# không th&# nghĩ i th&# đ&#ng ch&# cho có s&# thay đ&#i đ&#c ! Ông Lê Hi&#u Đ&#ng

Ông Lê Hi&#u Đ&#ng: Đúng! đây là đ&#m m&#u ch&#t hi&#n nay. Bởi vì trong h&# th&#ng chính trị hi&#n nay có m&#t b&# ph&#n cán b&# lãnh đ&#o, k&# c&# lãnh đ&#o cao đã b&# các t&#p đoàn kinh t&# chi ph&#i do đó đôi lúc không đ&#t l&#i ích c&#a đ&#t n&#c, c&#a dân t&#c lên trên mà vì l&#i ích cá nhân hay c&#a t&#p đoàn c&#a mình mà hành x&#.

Vi&#c này h&#t s&#c nguy hi&#m mà mu&#n thay đ&#i nh&#ng ng&#i này thì tr&#c h&#t ph&#i nói là trách nhi&#m c&#a Đ&#ng c&#ng s&#n. Tôi v&#i t&# cách đ&#ng viên tôi cũng có trách nhi&#m trong vi&#c đó bởi vì toàn b&# nh&#ng v&# đó toàn là đ&#ng viên Đ&#ng c&#ng s&#n c&#.

Cái th&# hai n&#a là vai trò c&#a ng&#i dân nh&#t là trí th&#c ph&#i có ti&#ng nói đ&#u tranh quy&#t li&#t v&#i hi&#n t&#ng này ch&# không th&# nghĩ i th&# đ&#ng ch&# cho có s&# thay đ&#i đ&#c!

M&#c Lâm: Ông C&#ng cũng báo đ&#ng r&#ng "Quy&#n l&#c không đ&#c giám sát là quy&#n l&#c s&# b&# tha hóa. Đó là t&#t y&#u và không có ngo&#i l&#". Vi&#c thi&#u s&# giám sát c&#a công chúng hi&#n nay s&# đ&#n n&#n kinh t&# Ví&#t Nam đi đ&#n ch&# b&# t&#c vì m&#t vài c&#p lãnh đ&#o cao nh&#t đã có bi&#u hi&#n suy thoái, ông có đ&#ng ý v&#i nh&#n đ&#nh này hay không?

Ông Lê Hi&#u Đ&#ng: Tôi cho là ý ki&#n c&#a Thi&#u t&#ng Lê Văn C&#ng r&#t là đúng. Đúng &# ch&# là b&#t c&# m&#t chánh quy&#n nào dù lúc đ&#u r&#t t&#t nh&#ng n&#u không đ&#c nhân dân giám sát thì s&# suy thoái, s&# tham nhũng, s&# tiêu c&#c. Cái quy lu&#t chung c&#a con ng&#i là v&#y, anh không đ&#c qu&#n lý giám sát thì đ&#n đ&#n anh s&# sa vào nh&#ng vi&#c làm t&# h&#i!

M&#c Lâm: Xin cảm &#n ông.

M&#c Lâm, biên t&#p viên RFA

2011-05-19